

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ГЯУРОВА-ВЕГЕРТСЕДЕР,

Изпращам ви отговорите си на въпроси, зададени към мен във връзка с участието ми в конкурс за заемане на длъжността административен ръководител – председател на РАЙОНЕН СЪД - ТРЪН на основание чл. 50 (1) от Наредбата за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт във връзка с чл. 194а, ал. 6 от ЗСВ (дата на събеседване 8.10.2024 г.):

1. Смятате ли, че следва да продължи реформата в съдебната власт след решението на КС от 26.07.2024 г. относно промените в Конституцията на Република България, обн. 8 ДВ бр. 106 от 22.12.2023 г., и, ако да, - в каква посока?

ОТГОВОР: Всяка реформа е реакция, отговор на идентифицирани проблеми в дадена система, организация. Боя се, че моето поколение, а и не малка част от обществото, от толкова инициативи в името на реформата довели до връщането и в привидно изходната позиция, все още не си е отговорило на въпроса какво иска да се промени, дали иска да се промени и дали може да го промени. Може би по-скоро една честна дискусия по тези въпроси в гилдията и по общо между всички ни като общество, ще даде точен отговор на тези въпроси. Иначе краткия и шаблонен отговор е положителен. Има достатъчно обективни индикации, че промени в организацията и работата на съдебната система следва да има, но те трябва да са осмислени, с хоризонт поне от 10-15 години. А какво ще е темпото на тези промени зависи от времето на достигане на критична маса хора, които и искат и се ангажират с участие в провеждането на тежки, и в голяма степен непопулярни промени.

2. Смятате ли, че настоящият състав на ВСС следва да избере нов главен прокурор и нов председател на Върховния административен съд?

ОТГОВОР: Без да съм специалист по конституционно право ми се струва, че по-скоро формално-юридически пречки за това няма. Тук се касае дали при степента на обществено доверие (ниска) настоящите членове на ВСС, следва да приемат и извършат това видимо непопулярно действие. В голяма степен това е въпрос, който всеки решава на ниво преценка дали

след видимите неблагоприятия около избирането и «свалянето» на предишния главен прокурор, при изтекъл мандат каква ще е нематериалната легитимност на един такъв проведен избор. Ако мога да използвам препратка от предходния въпрос - не знам дали всеки си дава сметка в уравнението власт – общество - бъдеще на страната за огромното значение на доверието. В този смисъл ако бях член на настоящия съдебен съвет не бих се нагърбил с това предизвикателство поради страх, че след този избор и малкото останало доверие у хората в нашата система ще намалее още повече.

3. Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са вашите виждания за въвеждане на инструменти (от нормативен и организационен характер) за постигане на по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати.

ОТГОВОР: Няма еднозначен отговор на този проблем, не мога да дам такъв. Както казах в отговора си по първия въпрос, за да има трайно решение на даден проблем то следва да се достигне до причините, които са го породили. През годините се направиха немалко анализи, предлагаша се решения. Предприемаха се стъпки в тази насока. Това е процес, който тече и в момента. Не мога да определя след многобройните промени в посока на увеличение щатове на натоварените съдилища докъде е решен този въпрос. Едно от решенията конкретно в гражданското правораздаване, което подкрепям е централизираното разпределение на т.н. «заповедни дела». Защо казвам, че трябва моментен анализ на картината на натовареността – защото ми се струва, че половината, а и повече от половината брой дела в повечето съдилища се формират именно от заповедните дела. Дали няма да се окаже при анализ, че останалите да кажем условно същински дела разделени на щатните бройки не са толкова непосилни за решаване? И е въпрос на лична организация на работното време на даден магистрат да се справя с тях навреме и качествено. Друг фактор за неравномерна натовареност безспорно е темпа на конкурсите, а по този въпрос е изговорено и изписано много. Решенията се знаят – бързи, предвидими и справедливи конкурси за израстване в кариерата ще доведат в голяма степен и до решаване на проблема с неравномерната натовареност. В тази насока следва да бъдат и нормативните промени.

4. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е вашето мнение по въпроса - смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“?

ОТГОВОР: Затварянето на «ножицата» при определяне на възнагражденията на различните инстанции до голяма степен ще реши и проблема с неистовото желание на мнозина за кариерно и професионално израстване по вертикала, а това би довело и до намаляване диспропорциите в натоварването. В стари страни членки на ЕС израстването в кариерата по вертикала има по-скоро измерение от морален характер - това е признание на гилдията за техните професионални качества, отколкото финансово такова. В този смисъл считам, че намаляването на диспропорцията във възнагражденията на различните нива ще има положителен ефект, а законовото закрепване ще е необходимост, която дава нужната предвидимост.

5. На 1.07.2024 г. КС на РБ излезе с решение, което обявява за противоконституционни текстовете от ЗМ и ГПК въвеждащи задължение за провеждане на процедурата по медиация по някои видове дела. Какво е мнението Ви за прилагането/използването на процедура по медиация в рамките на висящ съдебен процес?

ОТГОВОР: Тук съм пристрастен и въпреки, че считам себе си за човек отворен към новото, модерното, възприемчив на чужди мнения и идеи, които са достатъчно логични и обосновани, ще кажа, че в «длъжностната характеристика» на съдията е той да е медиатор в процеса. Разбира се вероятно това понятие има по-различно съдържание от това в един процес, когато задължително приканваш страните в началото (а и по-нататък) към постигане на спогодба, там където естеството на делото предполага това, като си направиш труда да очертаеш позитивите от едно такова приключване на процеса и разясниш негативите от продължаването му по общия ред. Да, ние не можем да говорим по отделно със страните в процеса без участието на всички, но си мисля, че и досега мнозинството от колегите ми вършеха успешно в голяма степен тази медиаторска дейност. Признавам си, не съм проследил в детайли този процес на въвеждане на медиацията, довел в крайна степен до отменените законодателни промени. Може би някъде е направен анализ, от който да се обосновава с цифри до какви проблеми е довела липсата на медиация, колко дела се очаква да приключат по-бързо и по-справедливо с осъществяване на тази дейност. Не знам и как ще се измерва неуспеха, при какъв брой несполучливи опити за медиация между страните ще се отчете тази форма за неособено удачна у нас. Всеки практикуващ юрист е имал случай на меко казано несговорчиви страни. Любопитно ми е как преминалите такова обучение ще ги спогодят. Знам само, че с тези промени от месец юли колегите имат проблем с определяне подсъдността на заповедните производства и въпреки очакванията ми, че ще се реши бързо този въпрос това не се случва.

6. През 2016г. в ЗСВ бяха приети промени, които закрепиха законово определени параметри на съдийското самоуправление. Какво е Вашето мнение за приложението им на практика за времето на действието им? Как се реализира съдийското самоуправление съда, в който правораздавате? Има ли необходимост от разширяване и в каква посока?

ОТГОВОР: Съдийското самоуправление е една добра практика, но не е панацея. Това зависи от осъзнаването на огромното задължение при решаване на проблемите в системата да бъдем честни и неконформисти. Боя се, че все още предпочитаме да спестим негативно мнение, за да не обидим някого и това води до изкривяване при взимане на решения, до пасивност. Това е общото ми усещане като цяло. Инак конкретно за моя съд - аз съм единствен съдия, моето общо събрание е на колегите от трите съдилища – Радомир, Брезник и Трън. По професионални въпроси, свързани с даване на становища и мнения по различни казуси винаги сме стигали до съгласие и това е добре. По други кадрови въпроси – също. Естествено понякога спорим, но мисля не се сърдим един на друг, защото разбираме, че всеки може да сгреша. Все пак и тази практика не бива да се абсолютизира – понякога след време се вижда, че мнението на малцинството за решаване на даден проблем е било по-правилното.

7. Вече няма общ Кодекс за етично поведение на българските магистрати. Смятате ли, че това беше по-доброто решение или кодексът трябваше да остане единен?

ОТГОВОР: В голяма степен принципите и нормите на поведение, които трябва да спазва всеки магистрат в живота и работата си до голяма степен са едни и същи. За мен няма значение дали са описани в един или няколко документа именуващи се кодекси. Въпроса е да се спазват.

8. На стр. 3 от протокола от Общото събрание на РС-Трън посочват, че се стремите да използвате комуникационните си умения за медиаторска дейност, която развивате по време на съдебното производство. Бихте ли споделили повече за този подход?

ОТГОВОР: Мисля, че до голяма степен на този въпрос отговорих по 5 въпрос. Умението да работиш с хора и в частност да се опиташ да ги преведеш през един процес, спестявайки им време, разяснявайки ползите от една спогодба смея да си мисля е въпрос и на извоюван авторитет сред общността, честно отношение към всички, натрупан известен житейски и професионален опит.

На стр. 5 от концепцията Ви си сочите, статистика за миналата година относно наказателните дела, постъпили в съда. Колко от тях са за престъпления, специфично свързани с границата?

ОТГОВОР: На стр.5 от концепцията съм посочил в т.2 Правораздавателна дейност статистика на брой дела за разглеждане общо 374 , а от тях 127 бр. са наказателни дела. От тези дела през 2022г. са били образувани 11 бр. НОХД дела, касаещи незаконно преминаване през държавната граница., както и 27 ЧНД – разпити пред съдия и 2 бр. МНО «Задържане под стража».

8.Как оценявате работата на РС Трън в посока обучение на деца в ученическа възраст? Как може програмата да се подобри според Вас и по-общо, какво/как може съдът да допринесе за повишаване правната култура на гражданите ?

ОТГОВОР: По образователната програма работя от октомври 2017г. Първоначално тя бе провеждана съвместно с РП-Трън, но след една година продължихме работа само съда. Категорично съм за намиране на адекватни начини за повишаване на правното образование на младите хора, разбира се това следва да бъде много по-мощна държавна политика. Но и през образователната програма въпреки допълнителното ми натоварване, свързано с развиване на темите и поднасянето на материята по подходящ и интересен за младите хора начин е една добра практика за повишаване на правните знания. Правораздавателната дейност на съда, работата със съдебни заседатели по дела също допринася за повишаване правната култура на гражданите.

С УВАЖЕНИЕ:

/ С-Я ПЕТЪР СИМЕОНОВ /